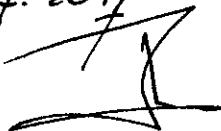

Akceptuję
13.07.2017

PROJEKT

**Uchwała nr..... /17
Rady Miejskiej w Orzyszu
z dnia .....2017 r.**

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Suchy Róg na lata 2017-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. 2016 poz. 446). oraz art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. (Dz. U. z 2015r. poz. 349) o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Rada Miejska w Orzyszu uchwala, co następuje:

§1

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Suchy Róg na lata 2017-2027 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały

§2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Orzysza.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Uchwała nr..... /17
Rady Miejskiej w Orzyszu
z dnia .....2017 r.**

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Suchy Róg na lata 2017-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. 2016 poz. 446). oraz art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. (Dz. U. z 2015r. poz. 349) o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Rada Miejska w Orzyszu uchwala, co następuje:

§1

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Suchy Róg na lata 2017-2027 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały

§2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Orzysza.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

BURMISTRZ

mgr Zbigniew Włodkowski

Uzasadnienie

Plan Odnowy Miejscowości stanowi sformalizowanie kierunków dążeń mieszkańców sołectwa do poprawy jakości i warunków życia. Stanowi również wyraz planowania działań małej społeczności wiejskiej, gdzie priorytetem jest integralność wsi, jako jednostki osadniczej i harmonizacja podstawowych funkcji wsi: mieszkalnej, produkcyjnej i usługowej oraz wypoczynkowo-rekreacyjnej.

Niniejszy Plan Odnowy Miejscowości stanowić będzie podstawę ubiegania się o wsparcie finansowe z dostępnych źródeł pomocowych. Dokument ten jest także swego rodzaju strategią rozwoju miejscowości.

Złożenie kompletnego wniosku o dofinansowanie przedsięwzięć określonych w planie stanowiącym załącznik do projektu uchwały, wymaga zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości przez Radę Miejską. Uchwała będzie stanowić jeden z niezbędnych załączników do wniosków aplikacyjnych, jak również pozwoli lokalnej społeczności uzyskać aprobatę i motywację do dalszego działania w celu rozwoju ich miejscowości.

Biorąc pod uwagę powyższe podjęcie niniejszej uchwały uważa się za zasadne.

BURMISTRZ
mgr Zbigniew Włodkowski

Uchwała nr .1./2017
Zebrania Wiejskiego Sołectwa Suchy Róg
z dnia 10.07.2017.

w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Suchy Róg
na lata 2017-2027

Na podstawie §4 oraz §14 Statutu Sołectwa Suchy Róg będącego załącznikiem nr 21 do Uchwały Nr XVIII/130/12 Rady Miejskiej w Orzyszu z dnia 25 stycznia 2012 roku , w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa, ustala się, co następuje:

§1

Przyjmuje się „Plan Odnowy Miejscowości Suchy Róg na lata 2017-2027”,
stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały

§2

„Plan Odnowy Miejscowości Suchy Róg na lata 2017-2027”, zostanie przedłożony do
zatwierdzenia przez Radę Gminy Orzysz

§3

Wykonanie uchwały powierza się Sołtysowi Wsi Suchy Róg

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sołtys
Wsi Suchy Róg

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI Suchy Róg na lata 2017–2027

Orzysz, lipiec 2017

Spis treści

Wstęp	s.2
1. Charakterystyka wsi Suchy Róg	s.4
1.1 Położenie miejscowości	s.6
1.2 Historia miejscowości	s.6
1.3 Zabytki	s.6
2. Analiza zasobów	s.7
3. Diagnoza możliwości rozwoju sołectwa Suchy Róg	s.10
3.1 Analiza SWOT	s.10
4. Planowane kierunki rozwoju	s.12
4.1 Wizja rozwoju wsi	s.12
4.2 Cele strategiczne i działania	s.12
4.3 Szacunkowy koszt i harmonogram działań	s.14
5. System wdrażania i monitoringu	s.16
6. Public Relations Planu Odnowy Wsi Suchy Róg	s.17
Podsumowanie	s.18

Wstęp

Konieczność opracowania Planu Odnowy Miejscowości wynika z wytycznych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, a w szczególności wytycznych Osi 3 PROW – Działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Oś 3 zakłada między innymi wspieranie działań mających wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi.

Warunkiem uzyskania wsparcia ze środków unijnych jest stworzenie Planu Odnowy Miejscowości, który jest zgodny z Strategią Rozwoju Gminy Orzysz na lata 2015-2025 oraz innymi dokumentami strategicznymi o charakterze lokalnym, regionalnym, krajowym. W związku z tym Plan Odnowy Miejscowości Suchy Róg wpisuje się w Strategię Rozwoju Gminy Orzysz na lata 2015-2025, Strategię Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Strategię Rozwoju Kraju oraz Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2014 –2020.

Plan Odnowy Miejscowości ma wpływ na rozwój, odnowę wsi oraz poprawę warunków pracy i życia mieszkańców. Opracowanie i uchwalenie takiego dokumentu jest niezbędnym warunkiem przy ubieganiu się o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 –2020 Działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Plan Odnowy Miejscowości Suchy Róg to dokument o charakterze planowania strategicznego. Jego celem jest stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju miejscowości. Odnowa i rozwój wsi jest wypadkową wielu działań, wśród których pierwsze miejsce zajmuje aktywność, zaangażowanie mieszkańców, dlatego też w przygotowaniu dokumentu aktywnie uczestniczyli mieszkańcy wsi Suchy Róg. Plan Odnowy Miejscowości zawiera działania określone na przestrzeni lat 2017 – 2027. Określa kierunek rozwoju a także prezentuje metody i narzędzia jego wdrażania. Ponadto wskazuje jak w planowy sposób realizować działania ukierunkowane na tworzenie najbardziej korzystnych warunków rozwoju wsi i życia mieszkańców.

Sporządzenie planu rozwoju wsi jest dużym wyzwaniem, które warto podjąć, aby racjonalnie wykorzystać fundusze- sołecki i zewnętrzne. Każda przedstawiona inicjatywa powinna odnosić się do konkretnej potrzeby. Istotne jest także uzasadnienie, czy i w jaki sposób realizacja zadania poprawi warunki życia mieszkańców lub przyczyni się do rozwoju wsi i gminy.

Plan ma na celu:

- usystematyzowanie informacji o tym, co mamy i czego nie mamy (diagnoza i potrzeby),
- ułatwienie pozyskiwania funduszy na rozwój wsi,
- rozważenie, co leży w możliwościach sołectwa, a co wymaga pomocy z zewnątrz,
- wprowadzenie porządku w postrzeganiu wsi i planowanych działaniach oraz kształtowaniu wizerunku i wytyczaniu celów,
- dopasowanie rocznych inicjatyw do wieloletnich zamierzeń,
- podporządkowanie rocznych inicjatyw finansowanych z funduszu sołeckiego długofalowym celom rozwoju wsi.

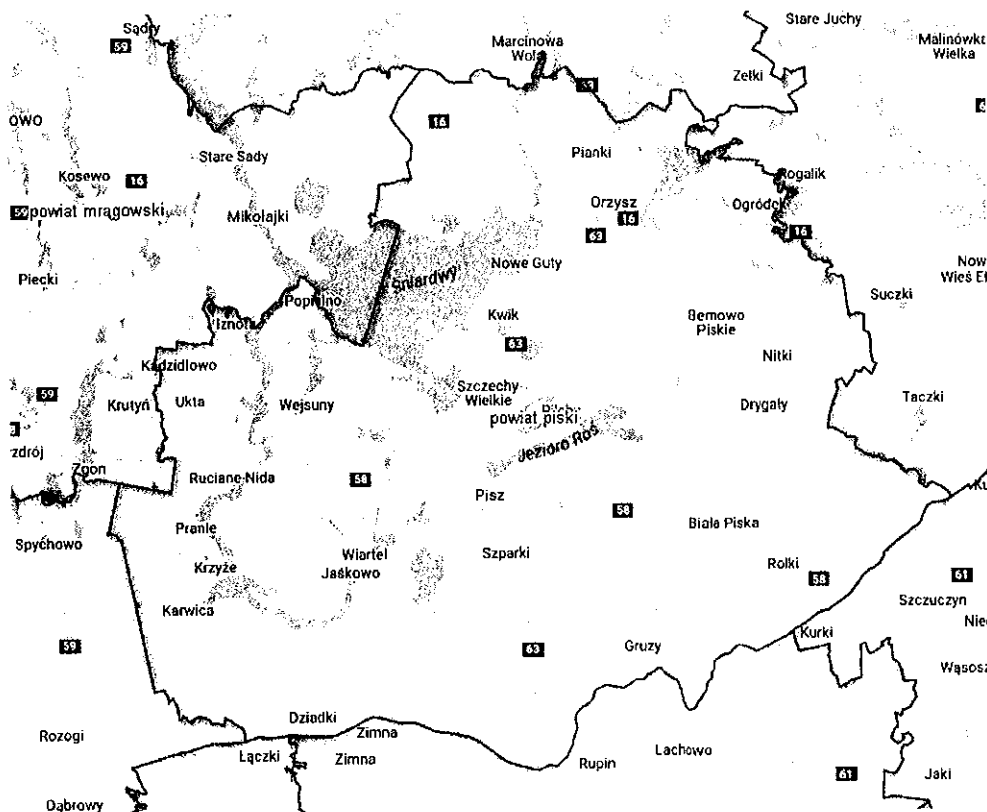

1. Charakterystyka wsi Suchy Róg

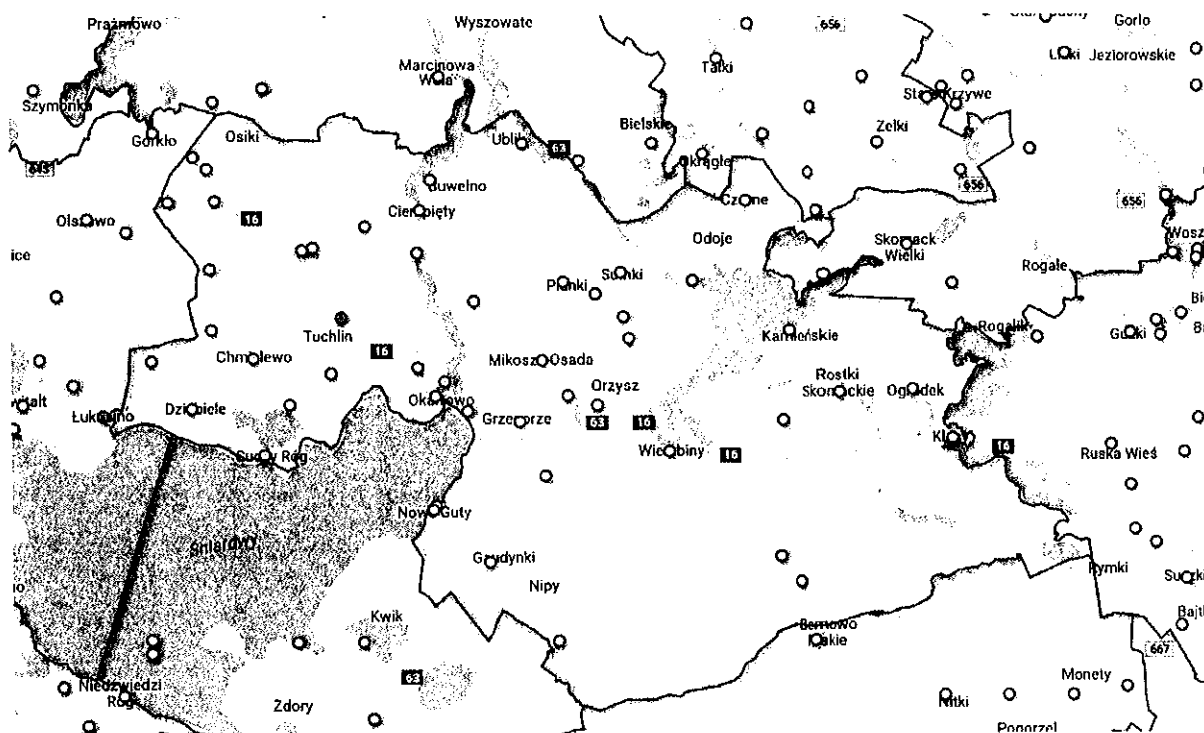
Suchy Róg (niem. *Trockenhorn*) – miejscowość w północno wschodniej Polsce, położona w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie piskim, w gminie Orzysz, na przesmyku między jeziorami Śniardwy i Tuchlin, ok. 16 km na zachód od Orzysza. Jest jednym z 26 sołectw położonych na terenie Gminy Orzysz. Obecnie funkcję sołtysa sprawuje Krystian Litwiński.

Suchy róg „z lotu ptaka”

Rys. 1.

Rys.2.

W 2016 roku Sołectwo Suchy Róg liczy 38 mieszkańców zameldowanych na stałe.

Zestawienie informacyjne o osobach z bazy Rejestru Mieszkańców, stan bazy na dzień 31 grudnia 2016r., zameldowanie stałe

L.p.	Wiek	Kobiety	Mężczyźni
1.	0-6	2	1
2.	7-15	2	1
3.	16-19	0	0
4.	20-60	10	0
5.	20-65	0	19
6.	Pow. 60	3	0
7.	Pow. 65	0	0
Razem:		17	21

Źródło UM w Orzyszu

1.1 Położenie i środowisko przyrodnicze

Miejscowość ma charakter turystyczno-letniskowy, a jej głównym walorem jest bliskość jezior, szczególnie zaś jeziora Śniardwy. W Suchym Rogu znajdują się m.in. domki wypoczynkowe oraz działają wypożyczalnie kajaków, rowerów i rowerów wodnych, łódek wiosłowych i motorowych oraz desek windsurfingowych. Do miejscowości prowadzą dwie drogi dojazdowe łączące się z DK 16. Jedna z dróg ma nawierzchnię asfaltową, druga- szutrową.

1.2 Historia miejscowości

Suchy Róg (*Trockenhorn*) powstał na skutek wydzielenia gruntów z gminy Dziubiele (*Gemeinde Dziubiellen*) w 1866 roku. Już wcześniej była tu zabudowa kolonijna (*Abbau*). Właścicielem był Danielczyk (*Danielzig*). Według danych z 1907 roku właścicielem 200 hektarowego majątku był *Otto Danielczik*. W miejscowości działała destylarnia. Później majątek ziemski obejmował 135 ha i należał do rodziny *Perl*. Zachował się dawny dwór i pozostałości zabudowań gospodarczych. Dwór wzniesiony został na przełomie XIX i XX w. Budynek założony na rzucie prostokąta, parterowy, ze ścianką kolankową i dachem 2-spadowym; od frontu na osi znajduje się ganek kolumnowy, a w polu naczółka pozostałości kartusza herbowego. Aktualnie wieś jest siedzibą sołectwa.

1.3 Zabytki

W miejscowości zachował się dawny dwór i niewielkie pozostałości zabudowań gospodarczych. Dwór wzniesiony został na przełomie XIX i XX w. Budowla założona na rzucie prostokąta, parterowa ze ścianką kolankową, przekryta dachem dwuspadowym, od frontu na osi ganek kolumnowy, w polu naczółku pozostałości kartusza herbowego.

Dwór z przełomu XIX i XX w.

2. Analiza zasobów

Poniższa analiza zasobów zawiera wykaz elementów materialnych oraz niematerialnych Sołectwa Suchy Róg, które mogą być wykorzystane dla rozwoju miejscowości, w działaniach na rzecz jego odnowy.

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu, jakim wieś dysponuje
Środowisko przyrodnicze	
Walory krajobrazu	Suchy Róg jest małą wsią położoną w Mazurskim Parku Krajobrazowym, pomiędzy jeziorami Śniardwy i Tuchlin. Cechuje się dużymi walorami turystyczno-przyrodniczymi. Istnieją tu doskonałe warunki do wypoczynku, zwłaszcza letniego. Dzięki niskiemu uprzemysłowieniu przyroda zachowała tu swoje nieskażone bogactwo. Krajobraz młodo glacialny, który został ukształtowany w neogenie. Przez wieś prowadzi szlak rowerowy.
Walory klimatu	Gmina Orzysz położona jest w obszarze „mazurskiej” dzielnicy klimatycznej, która otrzymuje mniej energii słonecznej w warstwie przyziemnej, w związku z czym charakteryzuje się stosunkowo długimi i mroźnymi zimami oraz krótkim okresem wegetacyjnym (180-190 dni). Charakterystyczne dla tej dzielnicy jest również duże zróżnicowanie regionalne związane z wysokością n.p.m. oraz skupienie powierzchni wodnych i leśnych. Roczna suma opadów waha się od 550mm do 700mm. Do częstych zjawisk należą tutaj zbyt suche i zbyt wilgotne lata. Średnie wartości temperatury powietrza wahają się od -2,5°C do -4,5°C w styczniu do 16,5°C - 17°C w lipcu. Średnia roczna temperatura wynosi 6°C - 7°C. Amplituda roczna temperatury osiąga wartość 21,5°C. Zima trwa 110 dni. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez 70-80 dni w roku.

Walory szaty roślinnej, świat zwierzęcy	Duża liczba i różnorodność świata zwierzęcego- łosie, sarny dziki, zające, lisy, orły bieliki. Występowaniu wspomnianych gatunków sprzyja flora terenu sołectwa- lasy, łąki, tereny podmokłe, trzcinowiska, stanowiska, w których występują zioła. Drzewostan mieszany- występują m.in. dęby, sosny.
Wody powierzchniowe	Dwa jeziora- Śniardwy i Tuchlin
Wody podziemne	Na terenie gminy Orzysz występuje zbiornik wody podziemnej, która charakteryzuje się brakiem izolacji od powierzchni warstwami słabo przepuszczalnymi. Na terenie gminy Orzysz nie przewiduje się pozyskiwania wód mineralnych. Osobną kwestią są wody geotermalne (mogą stanowić alternatywne źródło energii), lecz obecnie ich zasoby i możliwość wykorzystania są słabo rozpoznane. Od 1991 r. prowadzony jest monitoring jakości zwykłych wód podziemnych w sieci krajowej. Uzupełnieniem sieci krajowej jest monitoring regionalny.
Gleby, kopaliny, budowa geologiczna	Na terenie sołectwa występuje słaba klasa ziemi- 5 i 6
Drogi, dostępność komunikacyjna	Do miejscowości prowadzą dwie drogi dojazdowe. Obie połączone są z DK 16. jedna jest asfaltowa, druga- szutrowa.
Sąsiedztwo	Sołectwo Suchy Róg sąsiaduje z sołectwem Dziubiele, Tuchlin oraz Chmielewo.
Opis walorów kulturalnych	
Walory architektury wiejskiej, zabytki	We wsi znajduje się dwór wzniesiony na przełomie XIX i XX w. Budynek założony na rzucie prostokąta, parterowy, ze ścianką kolankową i dachem 2-spadowym, od frontu na osi znajduje się ganek kolumnowy, a w polu naczółka pozostałości kartusza herbowego. Na terenie wsi przeważają budynki dwurodzinne parterowe. Znajduje się tu również osiedle domków letniskowych „Okoń”.

Walory uksztalowania przestrzeni publicznej	Na terenie wsi znajduje się sklep, domki do wynajęcia, osiedle wędkarskie, wypożyczalnia sprzętu wodnego, plaża, obiekty agroturystyczne.
Osobliwości, tradycje, miejsca i przedmioty kultu	Przydrożna kapliczka powstała w 1988 roku.
Specyficzne nazwy, ciekawa nazwa miejscowości	Suchy Róg był zwany niegdyś Danielczykami (niem. Trockenhorn), od nazwiska właściciela, którym był Danielczyk (<i>Danielzig</i>).

3. Diagnoza możliwości rozwoju sołectwa Suchy Róg.

Trzeba odpowiedzieć na pytanie: co należy zrobić w miejscowości?

3.1. Analiza SWOT

W procesie opracowywania Planu Odnowy Miejscowości niezbędne jest dokonanie tzw. Analizy SWOT. Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanej informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

***S (Strengths) –mocne strony: atuty rozwoju sołectwa;**

- położenie w centrum Mazur, pomiędzy dwoma jeziorami Śniardwy i Tuchlin,
- pozytywnie nastawieni mieszkańcy.
- tradycyjna mazurska architektura

***W (Weaknesses) –słabe strony: czynniki ograniczające rozwój sołectwa;**

- nieliczne młode pokolenie (15,8% mieszkańców sołectwa),
- instalacja wodna- azbestowa,
- brak miejsca spotkań i integracji
- słabe oświetlenie wioski,
- brak Koła Gospodyń Wiejskich,
- słaba dostępność komunikacyjna, zły stan dróg
- brak sieci wodno-kanalizacyjnej,
- brak pomostu
- brak dostępu do Internetu,

***O (Opportunities) –szanse: możliwości rozwoju sołectwa wynikające z otoczenia;**

- rozwój turystyki
- poprawa infrastruktury drogowej
- ochrona przyrody
- możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych,
- aktywizacja seniorów,
- rozwój własny mieszkańców- kursy, szkolenia,

***T (Threats) –zagrożenia: czynniki niesprzyjające, wynikające z otoczenia.**

- zanieczyszczenie środowiska
- słabe zarybienie w jeziorach,
- opuszczanie wsi przez młodych ludzi,

Jak można zauważyć największymi problemami dotyczącymi miejscowości jest mała aktywność mieszkańców. Jako główny czynnik takiego stanu rzeczy wskazywany jest brak miejsca, gdzie toczyłoby się centralne życie Suchego Rogu, gdzie wszyscy mogliby się integrować. Jak wynika z rozmów przeprowadzonych podczas spotkania wiejskiego (konsultacji społecznych) budowa budynku gospodarczego służącego do obsługi placu zabaw sołectwa i utworzenie miejsca spotkań integracyjnych umożliwiłoby rozwiązanie większości problemów nękających mieszkańców; umożliwiłoby aktywizację, zmotywowałoby mieszkańców do działania, pozwoliłoby na poczucie odpowiedzialności za dobro wspólne.

Pomimo niedogodności związanych z brakiem miejsca integracji, mieszkańcy w okresie letnim starają się aktywnie i wspólnie spędzać czas podczas festynów organizowanych w sołectwie. Pokazuje to jak bardzo chcą oni integrować się i spędzać wspólnie ze sobą czas. Fakt ten wskazuje również na to, jak bardzo dorosłym mieszkańcom zależy na kreowaniu pozytywnego wizerunku wsi w oczach dzieci i młodzieży, ponieważ podczas konsultacji wskazywali oni, że ta grupa, na równi z seniorami, jest dla nich bardzo ważna. Pokazuje to zaangażowanie w przygotowanie imprez sołeckich.

Mieszkańcy wskazując na mocne strony wymieniali przede wszystkim dobrą lokalizację wsi, jej położenie w centrum Mazur, na przesmyku pomiędzy dwoma jeziorami- Śniardwy i Tuchlin. Słabe strony, ograniczające rozwój sołectwa to zdaniem mieszkańców zły stan dróg, który odstrasza turystów, brak pomostu- mola, brak Internetu i przede wszystkim brak miejsca spotkań wiejskich. Szans mieszkańcy Suchego Rogu upatrują w rozwoju sektora turystyki, w poprawie ogólnej infrastruktury, ogólnie pojęta ochrona przyrody. Zagrożenia to według mieszkańców wsi zanieczyszczanie środowiska, słabe zarybienie w jeziorach.

4. Planowane kierunki rozwoju

4.1. Wizja rozwoju miejscowości

Suchy Róg to niewielka wieś, w której mieszkańcy aktywnie uczestniczą w życiu społecznym. Interesują się rozwojem swojej miejscowości. Widzą szansę zwiększenia swoich dochodów poprzez świadczenie usług poza rolnictwem.

Powstanie budynku gospodarczego służącego do obsługi placu zabaw sołectwa i utworzenie miejsca spotkań integracyjnych zapewni lepsze kontakty między mieszkańcami wsi. Stworzenie placu zabaw, remont drogi wpłynie korzystnie na rozwój, zapewni odnowę wsi oraz zwiększy bezpieczeństwo mieszkańców. Poprawa infrastruktury, budowa pomostu- mola, postawienie na rozwój sektora turystyki są elementami, które według mieszkańców dadzą im szansę i stymulację do dalszego rozwoju.

Co jest ważne dla mieszkańców wsi Suchy Róg?

Dla mieszkańców wsi Suchy Róg najistotniejsze są:

1. Środowisko naturalne, które nas otacza, dbałość o naturę, czyli dbanie o czystość, estetykę naturalnych terenów i nowe nasadzenia.
2. Troska o dzieci, wyrażająca się zagospodarowaniem terenu na plac zabaw, organizowaniem zabaw i zajęć rozwijających różne umiejętności.
3. Gospodarność i zaradność, oznaczające troskę o ekonomiczny byt oraz dobre wykorzystanie tego, co mamy i dbałość o wieś, w tym rozwój wsi pod względem świadczenia usług turystycznych.
4. Organizowanie form wspólnego spędzania czasu i rozwijania zainteresowań.

4.2. Cele strategiczne i działania

Mając na uwadze mocne i słabe strony Suchy Róg oraz wizję rozwoju wsi przyjęto następujące **cele strategiczne**, które są gwarancją realizacji zadań zmierzających do spełnienia wyznaczonej dla wsi wizji:

1. Dobrze rozwinięta infrastruktura.
2. Mieszkańcy są pracowici i gospodarni.
3. Ładna, zadbana i bezpieczna miejscowość.
4. Mieszkańcy żyją w zgodzie i z kulturą.

Działania na rzecz rozwoju wsi i zabezpieczenia potrzeb jej mieszkańców obejmą między innymi:

- wymiana instalacji wodnej- azbestowej,
- rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego,
- budowa budynku gospodarczego służącego do obsługi placu zabaw sołectwa i boiska,
- budowa miejsca spotkań mieszkańców
- budowa placu zabaw, boiska sportowego,
- ożywienie wiejskich tradycji,
- budowa pomostu- mola, kei, mariny.
- remont i modernizację dróg, w tym naprawa nawierzchni drogi szutrowej pomiędzy miejscowościami Suchy Róg a Tuchlin,
- wynajmowanie miejsc noclegowych, rozbudowę turystycznej bazy noclegowej,
- zwiększenie atrakcyjności agroturystycznej.

Określone cele strategiczne wiążą się z realizacją zadań wspierających rozwój obszarów wiejskich, zapewniają stałą poprawę warunków życia, zamieszkania i bezpieczeństwa mieszkańców. Wpływają również na promocję produktu regionalnego, turystyki wiejskiej.

Oczekiwane efekty działań:

- dzieci i dorośli spotykają się i integrują wykorzystując budynek gospodarczy służącym do obsługi placu zabaw i boiska,
- mieszkańcy i przyjezdni bezpiecznie poruszają się po drogach i ulicach,
- wieś jest czysta i zadbana,
- mieszkańcy i przyjezdni wykorzystują naturalne zasoby dla rekreacji.

4.3. Szacunkowy koszt i harmonogram działań

Źródłami finansowania Planu Odnowy Miejscowości Suchy Róg będą:

- środki w ramach programów operacyjnych przewidzianych do realizacji na lata 2014-2020, a także w latach następnych w ramach ogłoszonych programów:
- środki własne Gminy
- inne zewnętrzne źródła finansowania.

Problemy	Działania/Koszt	Okres realizacji	Spodziewane efekty
Niedostatecznie oświetlona droga	Zainstalowanie oświetlenia 15 000 zł	2018-2022	Droga będzie oświetlona, a dzięki temu poprawi się widoczność i bezpieczeństwo użytkowników.
Brak utwardzonej, asfaltowej drogi – poruszanie się po drodze w okresie deszczowym jest utrudnione, rozjeżdżona,	Wykonanie drogi asfaltowej Dziubiele-Suchy Róg 4 275 480 zł	2020-2025	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poprawa warunków komunikacji, poruszania się pomiędzy gospodarstwami rozmieszczonymi w układzie kolonijnym
Brak miejsca spotkań mieszkańców	Zakup kontenerowego budynku gospodarczego służącego do obsługi placu zabaw i boiska, który będzie służyć mieszkańcom. 220 000 zł	2017-2022	Dzięki zakupowi budynku kontenerowego mieszkańcy poczują się bardziej, zintegrowani, będzie też można prowadzić więcej spotkań.
Mała aktywność mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • bezpośrednie zaproszenie mieszkańców na spotkania • nagradzanie mieszkańców za aktywność i osiągnięcia • organizowanie spotkań integracyjnych, organizowanie spotkań, służących przedstawieniu i wysłuchaniu wszystkich pomysłów. Animacja lokalnej aktywności mieszkańców sołectwa- 6 000 zł	2017-2027	Większa aktywność mieszkańców. Animacja lokalnej aktywności jest po to, by mieszkańcy poczuli się ważni.
Niewystarczające zainteresowanie spotkaniami wiejskimi, brak odpowiedniego zaplecza do właściwej i komfortowej realizacji spotkań wiejskich	Wyposażenie Sali zebrania wiejskiego: <ul style="list-style-type: none"> • tablica do pisania flip-chart, • komputer, rzutnik i ekran • mikrofon i nagłośnienie, • dzwonek dla prowadzącego do sygnalizowania końca czasu wypowiedzi. 8 000 zł	2017-2020	Sprawne i komfortowe przeprowadzanie spotkań wiejskich, zwiększenie zainteresowania spotkaniami wiejskimi, a przez to- sprawami Sołectwa

Brak miejsca zabaw dla dzieci	Budowa placu zabaw dla dzieci- 50 000 zł	2020-2025	Bezpieczne, przyjazne miejsce spędzania wolnego czasu dla dzieci
Brak miejsca, do którego mogłyby przybijać żaglówki i łódki, gdzie mogliby „plażować turyści”	Budowa dużego pomostu-mola na jeziorze Śniardwy Dokumentacja + wykonanie 150 000 zł	2018-2022	Inwestycje w infrastrukturę turystyczną pozwolą na rozwój miejscowości atrakcyjnej turystycznie

Budowa budynku gospodarczego służącego do obsługi placu zabaw i boiska w znacznym stopniu wpłynie na podniesienie poziomu życia mieszkańców sołectwa. Większość działań, planowanych przez mieszkańców opiera się na posiadaniu odpowiedniego zaplecza. Budynek gospodarczy składający się z Sali głównej, pomieszczenia gospodarczego i łazienki, wykorzystywany będzie do wykonywania prac warsztatowych, oraz do przechowywania materiałów, narzędzi i sprzętu.

Niektóre spotkania wymagają przygotowania poczęstunku. Dobre zaplecze kuchenne umożliwi przygotowanie takiego posiłku, a koszty spotkań będą niższe. Jednocześnie spotkania mogą być dłuższe. Odpowiednie oświetlenie wsi sprawi, że stanie się ona bezpieczniejsza, a dzieci podróżujące autobusem szkolnym nie będą musiały czekać na przystanku po ciemku. Wymienione działania wpłyną na integrację mieszkańców Sołectwa Suchy Róg. Zwiększenie aktywności mieszkańców i polepszenie ich kontaktów będą miały wpływ na poprawę jakości życia społeczności wiejskiej. Wzrośnie poczucie bezpieczeństwa współmieszkańców.

Zagospodarowany teren wokół budynku podniesie atrakcyjność i funkcjonalność tego miejsca. Zadbany trawnik z krzewami i klombami będzie atrakcyjnym miejscem na spotkania w okresie letnim szczególnie dla dzieci i młodzieży. Nowy budynek wraz z uporządkowanym pięknym otoczeniem będzie też wizytówką naszej wsi. Utworzenie placu zabaw sprawi, że dzieci chętniej będą wychodzić z domu i spędzać czas w bezpiecznym, kolorowym miejscu.

Wieś położona jest niezwykle atrakcyjnie z turystycznego punktu widzenia. Leży na przesmyku pomiędzy dwoma jeziorami- Śniardwy i Tuchlin. Otoczenie jest dziewicze, ciche spokojne. Dojazd do miejscowości-pomimo złej nawierzchni jest możliwy od strony DK 16. problemem jest przybicie do brzegu łódką czy żaglówką. Dlatego budowa dużego pomostu pozwoliłaby na przyciągnięcie innej kategorii turysty- spędzającego czas na wodzie.

5. System wdrażania i monitoringu

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Suchy Róg rozpocznie się poprzez uchwalenie go na Zebraniu Wiejskim a następnie na wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Miejskiej w Orzyszu. Odpowiedzialnym za jego realizację będzie Burmistrz Gminy Orzysz.

Prace nad Planem od samego początku będą poddane pełnej kontroli mieszkańców Suchego Rogu. Będzie to dla nich źródło informacji na temat zaplanowanych zadań i inwestycji, a także o postępach prowadzonych prac.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia – czyli dbanie o prawidłowy jego przebiegu przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych. W monitoringu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Orzyszu zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości. Monitorowanie odbywać się będzie w formie bezpośredniej, polegającej na dokonywaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji działań oraz pośredniej – sprawozdawczej, polegającej na analizowaniu materiałów, statystyk.

6. Public Relations Planu Odnowy Wsi Suchy Róg

Zadaniem Public Relations jest upowszechnianie zamierzeń Planu Odnowy Wsi Suchy Róg i opierać się będzie o trzy główne formy komunikacji:

- Internet-
- Prasa lokalna i centralna-
- Promocja i reklama bezpośrednia-

Przewiduje się również stworzenie „polityki Informacyjnej sołectwa-

„Polityka informacyjna” sołectwa obejmuje cały rok i składa się z kilku rodzajów informacji przekazywanych poprzez stronę internetową:

- informacja o funduszu sołeckim (istota funduszu, zasady, terminy itp.),
- powiadomienie o spotkaniach (10 – 12 spotkań w roku),
- powiadomienie o zebraniach wiejskich (marzec, maj, wrzesień),
- przedstawienie programu spotkania i programu zebrania wiejskiego,
- rozpowszechnienie protokołów (relacji) ze spotkań i zebrania wiejskiego (także dla tych mieszkańców, którzy z różnych przyczyn nie uczestniczyli w spotkaniu bądź zebraniu wiejskim),
- zapraszanie do dyskusji.

„Polityka informacyjna” sołectwa uwzględnia także:

- powiadamianie o działaniach podejmowanych w sołectwie,
- powiadamianie o zebraniach poprzez SMS,
- powiadamianie o zebraniach poprzez facebook,
- zamieszczanie informacji na tablicy ogłoszeń bądź w gablocie ogłoszeniowej,
- wydrukowanie 50-100 ulotek o proponowanych inicjatywach (format A5, dwustronny druk) i dostarczenie do domów. Ulotki są opracowane w czterech wersjach i pojawiają się cztery razy w roku.

Podsumowanie

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Orzysz przy opracowaniu kierunków rozwoju poszczególnych miejscowości.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej. Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu 10 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istota tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi poprzez rozwój kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.

Zapisy zawarte w Planie Odnowy Wsi Suchy Róg są zgodne z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Orzysz 2015-2025, Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2014-2020.